

szabadság

Elisztelet példány
Gottesman és Izsak
Odorbelu

Magyar Népi Szövetség
Székelyudvarhelyi hetilapja

Megjelenik minden kedden reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth-utca 17

A dolgozó nép érdekét szolgálja a gabona-beszolgáltatás

A most megjelent gabona-beszolgáltatási rendelet magán hordozza az állam féltő gondját azokkal szemben, akik saját munkájukkal keresik mindennapi kenyerüket. A rendelkezés szerint a beszolgáltatás progresszív. A dolgozó földművesek, akiknek szántóterülete nem haladja meg az egy hektárt, a beszolgáltatás kötelezettsége alól mentesek. A beszolgáltatandó mennyiség a földosztály növekedésével csökken. A rendelkezés a cséplési vámot 7% ban állapítja meg. A beszolgáltatás alól mentesek azok a termelők is, akiknek szántóföldje 1—3 hektár terjedelmű, de terméshozamuk kevesebb hektáronként 600 kg nál.

A termelő a beszolgáltatott gabonamennyiség után megmaradó gabonával szabadon rendelkezik és azt saját szükségletére felhasználhatja, vagy szabadon eladhatja a piacon.

A cséplőgépek tulajdonosai, vagy azok bérlői kötelesek a cséplésért kapott vámgabonát hivatalos áron átadni. Ugy a termelők, mint a cséplőgép-tulajdonosok és bérlők a gabonagyűjtő központokhoz beszállítva kötelesek átadni a rájuk kirótt mennyiséget, a gabonaközpont

pedig a gabona átvételekor azonnal készpénzben fizeti az árát.

A gabonagyűjtő központnál átvett gabona ára a következő: a buza 5'60 lej, rozs 4 lej, zab 5'30 lej kg.-ként.

A gabonagyűjtéssel kapcsolatos teendőket a vármegyei, járási és községi bizottságok végzik el. Ezeknek a bizottságoknak éberem kell vigyázniuk a beszolgáltatás előkészítésére és menetére. A dolgozó földművesség szempontjából legfontosabb a községi gabonagyűjtő bizottságok odaadó és becsületes munkája. A termelők mindaddig, amíg a községi bizottság a kiállított jegyzőkönyvet át nem adja, amelyikben feltünteti, hogy a termelő milyen mennyiségű gabonát köteles beszolgáltatni, nem foghatnak hozzá a csépléshez.

Akik a kirótt mennyiséget nem szolgáltatják be, vagy valamely szabálytalanságot követnek el a beszolgáltatással kapcsolatban, szigorú büntetést kapnak.

Földműves népünk tájékoztatása céljából közöljük a buza, rozs, árpa és zab termésből beszolgáltatandó mennyiséget táblázatban.

A buza és rozs termésből

Hektáronkénti átlagos termés

A szántóföld kiterjedése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	1500 kg. felül	1200-1500 kg. között	1000-1200 kg. között	800-1000 kg. között	600-800 kg. között	600 kg. alul
0—1 hektár	mentes	mentes	mentes	mentes	mentes	mentes
1—3 hektár	250 kg.	180 kg.	100 kg.	60 kg.	30 kg.	— kg.
3—5 "	420 kg.	320 kg.	220 kg.	130 kg.	60 kg.	30 kg.
5—10 "	560 kg.	450 kg.	340 kg.	230 kg.	120 kg.	50 kg.
10—20 "	700 kg.	620 kg.	460 kg.	340 kg.	210 kg.	80 kg.
20—50 "	840 kg.	740 kg.	580 kg.	430 kg.	300 kg.	140 kg.
50 hektáron felül	980 kg.	850 kg.	680 kg.	520 kg.	390 kg.	200 kg.

árpa, sörárpa és zab termésből

Hektáronkénti átlagos termés

A szántóföld kiterjedése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	1500 kg. felül	1200-1500 kg. között	1000-1200 kg. között	800-1000 kg. között	600-800 kg. között	600 kg. alul
0—1 hektár	mentes	mentes	mentes	mentes	mentes	mentes
1—3 hektár	200 kg.	150 kg.	100 kg.	50 kg.	30 kg.	— kg.
3—5 "	250 kg.	200 kg.	150 kg.	100 kg.	50 kg.	50 kg.
5—10 "	300 kg.	250 kg.	200 kg.	150 kg.	100 kg.	50 kg.
10—20 "	350 kg.	300 kg.	250 kg.	200 kg.	150 kg.	100 kg.
20—50 "	400 kg.	350 kg.	300 kg.	250 kg.	200 kg.	150 kg.
50 hektáron felül	450 kg.	400 kg.	350 kg.	300 kg.	250 kg.	200 kg.

A beérkezett jelentések szerint ebben az évben kitünő termésre számíthatunk. Az ország több megyéjében az aratás már meg is kezdődött. Az állami tervbizottság jóelőre elkészítette azt a beszolgáltatási ter-

vet, amely a dolgozó földműves nép érdekének szolgálása mellett hivatva van a városi fizikai és szellemi dolgozók kenyerét biztosítani. A kenyér biztosítása mellett a bő termés biztosítéka kell, hogy legyen az ország

politikai, gazdasági és közművelődési fejlődésének is. Az új gabonagyűjtési terv kidolgozásánál teljes mértékben érvényesültek a mai társadalmi és politikai törekvésekből fakadó irányelvek. Ez a terv kizárja azt, hogy a legfontosabb dolog: a kenyér az uzsorások, a spekulánsok, az ország érdekei ellen harcolók kezébe kerüljön és megszabja gazdasági életünk biztos vonalát.

Észrevehetjük, hogy a terv különbséget tesz azok között, akik maguk dolgozzák meg földjeiket és azok között, akik falvaikon a mások verejtékéből próbálják meg ma is gyarapítani vagyoniukat és éles háttart von a dolgozó földművesség és a falu kizsákmányolói közé. A falu dolgozóinak pedig, hogy harcukat siker koronázza, össze kell fogniuk a város ipari és szellemi munkásságával, annak élcsapat-irányítása mellett. Ez az összefogás annál is inkább szükséges, mert ki kell küszöbölni azokat a súlyos gazdasági hátrányokat, amiket a multból örököltünk. Ki kell emelni mezőgazdálkodásunkat az elmaradt állapotból, újja kell szerveznünk meglévő iparunknak egy részét és országunkból komoly ipari államot kell csinálnunk, hogy ezeken keresztül és ezek megvalósítása által emeljük minden dolgozónak az életszínvonalát. Hogy ezt megvalósíthassuk, mindenki kenyerének biztosítása mellett, szükségünk van a gabonafeleslegre, amelyet exportálva, beszerezhetjük az iparunk megteremtéséhez szükséges gépeket, gazdálkodásunk fejlesztéséhez szükséges szerszámokat és anyagokat.

Ennél a beszolgáltatásnál örökölnök kell a dolgozóknak, mert a mult tapasztalataiból tudjuk, hogy éppen azok igyekeznek kivonni magukat a törvény alól, akik eddig kizsákmányolták a dolgozó földműveseket. A demokratikus szervezeteknek minden községben komoly munkát és felvilágosító hadjáratot kell végezniük a beszolgáltatásokkal kapcsolatban.

Minden földművesnek tudnia kell, hogy becsülettel eleget téve a beszolgáltatásnak, fokozza az ő maga és családja jobblétét, mert minél több a gabona, annál több az ipari cikk, ami a falvak népének jut. A mezőgazdasági termények és az ipari termékek árainak összehangolása és azok betartása az életszínvonal emelését eredményezi.

Az iskola a Szovjetunióban

A Szovjetunió népeinek hatalmas gazdasági és ipari fejlődése számunkra érthetetlen, ha nem ismerjük azt a nevelési rendszert, amelyik a szociálista felépítés hőseit és munkásait adta. Ez a fejlődés csak úgy következhetett be, hogy ma nincs elmaradott nép a Szovjetunióban.

A magyarság legközelebbi vérkonai is, a cseremiszek, osztjások, votjákok, mordvinok, zürjének a cári időben mint primitív halász népek a műveltség legalacsonyabb fokán állottak. Ma ezeknek a népeknek és a többi nemzetiségeknek is magas foku nemzeti műveltségük van. Ezek a népek a teljes írástudatlanságból rövid idő alatt, a szociálista nevelési rendszer eredményeképpen a kulturnépek soraiba emelkedtek. Ma akadémiák, főiskolák, színházak, tudományos intézetek állanak eredeti nemzeti kulturájuk szolgálatában és nem akad soraikban írástudatlan.

A szovjet-iskolarendszer nagy előnye, hogy a népiskola és a középiskola közötti különbséget eltüntették. Egységes, tizosztályos népiskolák állnak a gyermekek rendelkezésére. A tizosztályos iskola megfelel a mi fogalmainkban az elemi iskolának és a középiskolának. Ennek az iskolának az elvégzése azonban nem csak lehetséges, hanem szigorúan kötelező és ma már minden legkisebb falu gyermekerege hozzájut az ilyen iskolához. A tizosztályos iskola elvégzése a főiskolák és technikumok látogatására jogosít. Így tehát minden gyermek előtt nyitva áll a lehetőség, hogy főiskolát végezhesen.

Számítsuk ehhez még hozzá, hogy minden iskola díjtalan, sőt a legtöbb iskolában a növendékek még étkezést is kapnak, hogy a tankönyvek és tanszerek használata olcsó, hogy a szovjet tankönyvek a lehető legjobbak, mert nem nyereszkedési vágygal állították össze, hanem az írójukat kizárólag a művelődés magasabb szempontjai vezették s akkor megértjük igazán, milyen lehetőségek állnak a tanulásra minden szovjet gyermek előtt.

A nevelési rendszer a Szovjetunióban hosszas kísérletezés eredményeként kristályosodott ki. Amint azt nevelési könyveik mutatják, sikerült ezen a téren a helyes utat megtalálni.

A nevelési rendszer kialakulása szorosán összefüggött az analfabétizmus megszüntetésével, a felnőttek szakképzésével és a munkásegyletek kérdésével. Ezeknek a kérdéseknek a helyes megoldásából alakult ki az új szovjet nevelési rendszer.

A szovjet-iskolában nem terhelik túl a gyermeket az elméleti tudásanyaggyal, hanem nagyon szerencsésen egyeztetik össze az elméleti anyagot a gyakorlati kiképzéssel. Valóban az életnek nevelnek, mert egész embereket és a szociálista társadalom kiváló építőit és előbbrevivőit adják a szovjet-iskolák.

Gheorghiu-Dej a Kommunista Pártok Tájékoztató Irodájának határozatáról

Gheorghe Gheorghiu Dej, a Román Munkáspárt főtitkára, nagy beszédben ismertette a Tájékoztató Iroda határozatát a Jugoszláviai Kommunista Párt helyzetével kapcsolatban.

Előadásának kezdetén rámutatott arra, hogy a jugoszláv vezetők elárulták a marxizmus-leninizmus ideológiáját, a dolgozók nemzetközi szolidaritását. Megemlítette a Tájékoztató Iroda határozatában foglalt tényeket:

„A jugoszláv vezetők elfelejtették, hogy a Szovjet Hadsereg felmérhetetlen áldozatai révén kivívott győzelem tette lehetővé a jugoszláviai népeknek, hogy felszabaduljanak a hitlerizmus igájából, hogy a Szovjetunió teremtette meg a történelemben először a feltételeit a független,

A jugoszláv vezetők helytelen falu-politikája

A továbbiakban Gh. Gheorghiu-Dej rámutatott arra, hogy a jugoszláv vezetők tagadják a falusi tőkés elemek szaporodását és az osztályharc kiéleződését a jugoszláv falvakban. Ez Bucharin elméletének ujjáélesztéséhez vezet, mintha lehetséges volna a kapitalizmus békés átfejlődése és a szocializmus építése kapitalista elemekkel.

Sztálin generálisszimusznak Bucharin opportunizmusának leleplezésére vonatkozó fejezeteiből idézve, Gheorghiu-Dej hangsúlyozta, hogy Titónak és munkatársainak az osztálytagozódás helyett a falu csak egyszerű szürke foltot jelent.

demokrata és népi jugoszláv állam fejlődésének.

Nem lehet szocializmust építeni a Szovjetunió, a népi demokrácia és a nemzetközi munkásmozgalom nélkül, nem lehet szocializmust építeni a támogatás ellenére. Jugoszlávia felelvalkodott és mértéktelen becsvagyatól fűtött vezetői nem akarnak erről tudni. A szűklátókörű polgári nacionalizmus álláspontjára helyezkedtek. Az ilyen nacionalista magatartás csak Jugoszláviának szokványos polgári köztársasággá való elfajulásához, nemzeti függetlenségének elvesztéséhez és imperiálista gyarmattá válásához vezet. A dolgozók nemzetközi szolidaritásának elárulása tehát egyben a jugoszláviai munkáosztály és nép elárulását is jelenti.

Leszűkítik a Jugoszláviai Kommunista Párt programját a Népfrent programjára, amely zsiros parasztokat és kispolgári elemeket is foglal magában. Ez a forradalmi marxizmus lábbaltiprását, a pártra, mint a munkáosztály élcsapatára vonatkozó marxista-leninista tanítások megtagadását jelenti. Jelenti a párt leszerelését és a tömegekbe való beolvasztással a kispolgári ideológia bilincseibe zárását.

Jelenti a párt leszerelését és a tömegekbe való beolvasztással a kispolgári ideológia bilincseibe zárását.

A munkásság szerepe

Gh. Gheorghiu Dej idézte a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának történetét és rámutatott arra, hogy mennyire hasonlítanak a jelenlegi jugoszláviai vezetők súlyos tévedései a zsirosparasztok és narodnikok pártjának tévedéseire, akik azt állították, hogy mindössze néhány hős vitte előbbre a történelmet, hogy a tömeg csak kolonc, hogy a parasztság hivatása, hogy a szocializmus főkovácsolója legyen, jóllehet a parasztság a legviátszamaradottabb gazdasági formához, a kistermeléshez van kötve, pedig a parasztság szüntelenül különböző rétegekre bomlik és szétszórtságánál fogva nehezebben szervezhető, kisbirtokos jellegénél fogva kevésbé forradalmi, mint a proletáriátus. Tény, hogy a proletáriátus, bár számszerűleg kisebb, mégis arra hivatott, hogy vezető szerepet töltsön be a szocializmus felépítéséért folytatott harcban, mert a proletáriátus a leghaladottabb gazdasági formához, a nagybani termeléshez van kötve. Ezért nagy jövő áll előtte, folytonosan növekszik és politikailag fejlődik, munkafeltételeinél fogva könnyebben szervezhető és mindvégig forradalmi osztály marad.

Hogy a proletáriátus a szocializmust felépíthesse, meg kell szilárdítania szövetségét a dolgozó parasztsággal, vagyis a szegény és középparasztsággal.

A Tájékoztató Iroda határozata segítséget jelent a Jugoszláviai Kom-

A munkáosztály és a demokrácia erkölcsé

II.
Ez ellen a mérgezés ellen felfegyverkezve kell felvenni a harcot most, amikor a munkáosztály és az egész dolgozó nép kiélezett küzdelmet folytat a tőkés kizsákmányoló rendszer politikai, gazdasági, társadalmi és ideológiai befolyása ellen. Ennek a harcnak élenjáró vezetője, szervezője és utmutatója a Román Munkáspárt, a munkáosztály élcsapata. A RMP a munkáosztályt és a dolgozó népet a marxi-leninista tanítások alapján vezeti a tiszta proletárerkölcsök szellemében. Mi ennek az erkölcsnek társadalmi eszmei alapja? E kérdésre a RMP szervezeti szabályzata adja meg a feleletet.

A RMP végcélja a szocialista társadalom — a kommunizmus első fázisának — megteremtése. A szocialista társadalomban megszűnik az embernek ember által való kizsákmányolása és ezt az elvet alkalmazzák »mindenkítől képessége szerint, mindenkinek munkája szerint,« hogy azután áttérjünk a magasabb fázisra — a kommunista társadalom megvalósítására, amelyben nincsenek már osztályok és ez az elv nyer alkalmazást: »mindenkítől

munista Párt és a jugoszláv nép számára. Ugyanakkor a határozat megerősíti a többi Kommunista Pártokat is, hozzásegíti őket ahhoz, hogy a Jugoszláviában történektől értékes tanulságot vonjanak le.

A Román Munkáspárt teljes ülése foglalkozott az osztályharc problémájával a falvakban.

— Rövidlátók lennének, mondotta a Román Munkáspárt főtitkára, ha nem látnánk országunkban a parasztság tagozódását szegény, középső és zsirosparasztokra, ha nem látnánk a falusi kapitalista elemek növekedésének folyamatát. Jugoszláviában, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja, valamint a többi testvéri Kommunista Pártok bírálatával szemben a jugoszláv vezetők ellenséges magatartást vettek fel és azt akarván bizonyítani, hogy ez a bírálat nem megalapozott, sietve baloldali, kalandor intézkedésekhez folyamodtak. A kapitalista elemek azzonali felszámolása, a szükséges anyagi feltételek előkészítése nélkül, a Párt számára olyan kalandot jelent, amelyből kudarcra kerülhet ki. Harcot kell folytatni a kapitalista elemek kifejlődésének megakadályozásáért, a falusi kapitalista kizsákmányolás korlátozásáért.

Gh. Gheorghiu-Dej kifejezte a Román Munkáspárt meggyőződését, hogy a Jugoszláviai Kommunista Pártban elég becsületes elem található, akik a pártnak új irányzatot, vagy ha szüksége mutatkozik, új internacionálsta vezetőséget adhatnak.

képességei szerint, mindenkinek szükségletei szerint.»

Ime ez az a magasabbrendű erkölcs, melynek alapjait mindnyájan most közös harcban rakjuk le.

Itt gyönyörű példát mutat nekünk a Szovjetunió, a megvalósult szocializmus hazája. A Szovjetunió népei magukévá tették a marxi-leninista tanításokat és azok erkölcsi útmutatását. Ott a tiszta, önzetlen emberi kapcsolatok vannak kifejlődve. Ott az emberek kapcsolata nem anyagi kapcsolat, nem az ur és szolga, az elnyomó és elnyomott kapcsolata, hanem a szabad emberek természetes, öntudatos közössége. A Szovjetunióban a társadalom legfőbb erkölcsé, legmagasabb tisztsége a munka. Senki sem kaphat többet a társadalomtól, mint amennyit nyújt a társadalomnak. Származását, nemzetiségét, vagyionát, összeköttetéseit személyi érdekből senki sem hasznosíthatja. Egyetlen mérték van, a ténylegesen elvégzett munka.

Ezt az erkölcsöt képviselő rendszer, a szocializmus azonban nem önmagától születik meg, hanem a munkáosztály vezetésével folyó osztályharc győzedelmes eredményeképpen válik élő valósággá.

Ebben a harcban a nép minden egyes fia személyesen van érdekelve. Ebben a harcban összeolvad a személyes érdek a közösségi érdekekkel, kölcsönösen áthatják egymást.

Ez az eszmei és erkölcsi harca a munkáosztálynak egy új korszakot nyit meg, a szabad emberek tiszta kapcsolatának, tiszta életének, önzetlen magatartásának, eredményes munkán alapuló erkölcsét.

A harc még folyik. A végső győzelmet a polgári erkölcs felett még ki kell vívni, ki kell irtani ennek az idejét meghaladott, kártékony erkölcsnek utolsó gyökereit is, hogy annál jobban tudjon nőni és fejlődni a proletárerkölcs szépen-növő és terebélyesedő fája. E küzdelemben nagy erőt ad a marxi-leninista tanítások, igazságok fegyverzete, ezeknek ismerete alapján érthette el országunkban is a munkáosztály azokat a történelmi jelentőségű forradalmi sikereket, amelyekkel megkezdte a szocialista jövő építését, melynek alapjait már le is raktuk.

Benedek Sándor,
ny. tanfelügyelő.

Kulturünnepély Zetelakán

A zetelakai kulturkör június 27-én évzáró kulturkört nyilvános műsoros ünnepélyt és gyűlést rendezett. Az egész ünnepély a csoport önkéntes munkavállalása alapján jött létre, hogy még egyszer az iskolai év bezárása előtt szórakoztassa, nevelje a népet és megmutassa, hogy nemcsak másokat tud kulturmunkájával nevelni, hanem ő maga is tud jó színész lenni, ha a szükség úgy kívánja. És valóban be is bizonyította, hogy az ünnepély sikeréhez fűzött remények nem voltak hiábavalók. Olyan hozzáértéssel és ügyességgel szerepelt minden egyes tanító, hogy bármilyen kulturigényű, városi műkedvelő is nagy meglepéssel nézhette volna végig a műsorszámokat.

A kulturkör tagjai bebizonyították ez alkalommal is, mint minden előbbi munkájuk alkalmával, hogy azt, amit adnak a népek, szívekkel adják. Megértés, szeretet, jókedv, tudás és sok minden társul munkája köré és a kör méltán megérdemli azt a bizalmat és pártfogást, amellyel a gyermek, ifjú és szülő egyaránt megajándékozza.

De nem csak ezen az ünnepélyen dolgoztak a csoport tanítói, hanem az egész év folyamán faluról-falura járva tanítottak, neveltek. Nyilvános gyűléseket rendeztek, ideológiai előadásokat tartottak, ifjusági tánc csoportokat szerepeltettek, iskolaközi dalosversenyt, rajz-kézimunkakiállítást stb. rendeztek. A csoport minden egyes tagja talpon volt és van a munka mezején.

Gyümölesz

55% cukortartalommal

174 lej kgr.

UMGISz szövetkezet

Időszerű gazdasági kérdések

Hogy készíthetünk olcsó, de mégis hasznos erjesztő vermet?

Mult számunkban az erjesztővermek (silók) jelentőségével foglalkoztunk. Most, tekintettel lapunk korlátolt terjedelmére, röviden a gödörösiló ismertetésére szorítkozunk, legközelebbi számunkban pedig az éltéglafal, vagy kősiló és betonsiló építését ismertetjük.

Legegyszerűbb az agyagos földbe ásott kerek gödör. Leghelyesebb arra a földre elkészíteni, ahová később az éltéglából, vagy cementből készült silót óhajtjuk építeni. Tehát talajvizmentes, magasabb helyet választunk ki e célra és ott állatállományunk nagysága szerint egy kör alakú gödröt ásunk.

A gödör átmérőjét, ha 3-5 drb. számos állatunk van, 2 méterre vesszük, 6-8-szamos állatra 2,5 m-re, 10-12 számos állatra pedig 3 méterre. Attól függően, hogy milyen mélyre ássuk a silót, természetesen

több, vagy kevesebb takarmány fér bele. Tanácsos, hogy a siló átmérője kisebb legyen, mint a mélysége. A 2-m széles, 3 m mély siló 95 köbm. A 2,5 m széles és 3 m mély 147,5 köbm., míg a 3 m széles és 4 m mély 282,4 köbm. Egy köbm. silótakarmány súlya 750 kg.

Az egyszerű gödörösilót, melyben a takarmány erjedésének értéke (fehérjék) és a takarmány eltarthatósága messze elmarad az éltéglamögött, nem beszélve a tökéletes, de drága betonsilóról, felül 10-20 cm.-rel szélesebbre készítjük, mint az alját, hogy a föld könnyen be ne omoljék. A kidobott földet oldalt körülrakjuk, hogy a gödröt ezzel is magasítsuk. A falait tanácsos megdöngölni, illetve „beválykolni”, hogy simább legyen. Mielőtt az erjesztésre szánt takarmányt belédöngöljük, falát kimeszeljük. *EMGE.*

Anya- és gyermekvédelem Udvarhely megyében

Az ország lakosságából csak kevesen tudják, hogy demokratikus kormányunk milyen nagyfontosságú mozgalmat indított meg az anya- és gyermekvédelem terén.

Már 6 hónapja, hogy országszerte megnyitották az első tejkonyhák. E mozgalom keretén belül 450.000 gyermek, terhes és szoptató anya részesedik naponta élelmiszerben. A juttatott élelem, amely tejpót, cukrot, zsemlyekását, gyümölcszet, zsírt, halkonzervet, paszulyt és halolajat tartalmaz, kb. 1 milliárdra értékelhető.

Udvarhely megyében 3000 szegénysorsú gyermek, terhes és szoptató anya részesedik napi ellátásban 24 tejkonyha keretén belül. Székelyudvarhelyen 2 tejkonyha működik, 9 intézményben 514 gyermek kap tizórait. A tejkonyhák áldásos eredménye küönösen az iskoláknál mutatkozott: a tanulók pontosabban látogatták az iskolát, olyan gyermekek jelentek meg az iskolában a tejjuttatás hírére, akik eddig az iskola felé sem igen mentek.

A csecsemők napi adagja: 500 gr. tej 20 gr. cukorral. Az 1-7 éves korig: 250 gr. tej 5 gr. cukorral, 80 gr. puliszka és 10 gr. zsír. A 7-11 évesek: 250 gr. tejet, 50 gr. puliszkát, 10 gr. lekvárt és 10 gr. zsíradékot kapnak. A terhes és szoptató anyák: 50 gr. paszulyt, 20 gr. halpástétomot, 10 gr. zsíradékot és 5 gr. cukrot kapnak. Az eddig kiutalt élelmiszer: tejpör 5049,40 kgr., zsíros tejpör 596,22 kgr., kukoricaliszt 6225,10 kgr., cukor 1407,20 kgr., zsír 431,84 kgr., gyümölcsíz 380,80 kgr., halpástétom 241 kgr. Ezenkívül az anya- és gyermekvédelem rászorult családoknak a városban kiosztott 3432 kgr. krumplit.

A Nemzeti Gyermekvédelmi Bizottság udvarhelyi központja, az

Egészségügygel és a Demokrata Nőszövetséggel karöltve, fáradságot nem ismerő munkával és a többi demokratikus szervezetek támogatásával szervezte meg a tejkonyhákat, vigyáznak azoknak zavartalan működésére. A tejkonyhák vezetésére mindenütt megalakultak a tejkonyhabizottságok, amelyek a közigazgatási, egészségügyi szervezetek, a demokratikus pártok vezetőiből, anyákból és gyermektelen, lelkes nőkből állanak. A vármegyében dicséretet érdemel a székelykereszturi tejkonyha vezetősége: Szatmáry Sára tanítónő és Zieglerné pontosságukért és lelkiismeretes munkájukért, továbbá több nőtestvérünk, akik felváltva segítkeznek a tejkonyhán. Lövétén: Bokor Mária tanítónő, aki lázas betegen is részt vett a tej felvegyítésénél. Oroszhegyben: „Ilonka néni”, aki idős kora ellenére, saját konyháján 114 gyermek részére készíti el hónapok óta a tizórait. Gergely Viktorné Varságon tevékenykedik, 200 gyermek és 20 szoptató anya tejjuttatásának gondját vállalta magára és végzi ugyaszólván egyedül.

Igy működtek a tejkonyhák eddig megyénkben, július elsejével megnyitnak az időközi napköztiotthonok, amelyeknek keretén belül a meglévő tejkonyhák tovább fognak működni. Munkára, testvérek, továbbra is, kövessük a felsorolt testvérek példáját, segítsük kormányunkat azoknak a szociális feladatoknak a megvalósításában, amelyeket az anya- és csecsemővédelem keretén belül kíván megvalósítani. Kapcsolódjunk be mindnyájan a munkába, s amit a multban nem kívántak és nem tudtak megvalósítani, varázsoljunk elő egy olyan országot, amely hangos lesz a dolgozók egészséges gyermekeinek kacagásától.

Egészséges gyermek, egészséges ország!

Táncestélyi megfigyelés

Különös és érdekes megfigyelni, hogy ma, amikor ugy dal-, mint tánc kulturánk a népi irányt igyekszik ápolni, népi táncaink (ugy a magyar, mint a román) napjainkban csak a szinpadra szorúlnak és ugy mutatják be, mint valami különleges látványosságot.

A napokban végignézttem egy táncestélyt, meglepve állapítottam meg, hogy a népi táncokat, a verbunkost, huszárcsárdást, marosszékit, csüddöngölőt, csárdást egyáltalán nem táncolják, holott a zenekar több ilyen magyar nótát huzott. Mindössze egy pár állott fel egy csárdásra.

Ellenben, amikor a dzsungel hangjaira emlékeztető zenét játszották, akkor minden pár táncra lendült.

Önkéntelenül adódik a kérdés, vajjon hol itt a hiba? A táncoló közönségben, vagy talán a zenekarban? Miért mellőzik a népi táncokat? Vagy ezek csak az ugynevezett „parasztoknak” valók? A mi polgári elemeink már annyira levedlették népi származásukat, hogy a táncokat is szégyenlik?

Holott a magyar jellemet a dal mellett a tánc is alakítja. Az a magyar tánc, amely lelket és testet átformál, csak szinpadra való és nem a nagy közönségnek?

Nagyon hálás lennék, ha a magyar tánc kulturával foglalkozók választ adnának és rámutatnának az itt felemlített hiányosság helyességére, vagy helytelen voltára.

Megfigyelő.

Nagygyűlés Lövétén

A nagy nemzetgyűlés tagja, Imets János képviselő nagy népgyűlést tartott Lövétén, ismertetve ugy a külpolitikai, mint a belpolitikai eseményeket. Beszédében kiemelte a nyugati imperiálisták háborúra uszító politikai törekvéseit, a nagy Szovjetunió segítségét, amit Románia népének nyújtott és a Kommunista Párt, illetve a Munkás Párt tevékenységét. Imets János képviselő rámutatott a falusi és városi dolgozók összefogásának fontosságára, a stabilizáció, a monarchia megdöntése, majd az államosítás eredményeire, az 50 százalékos kedvezményre.

Külföldi vonatkozásban az amerikai

Napköztiotthon Székelykeresztúron

A nyári szünidő alatt is zaj veri fel a református iskola udvarát. Nem iskolás gyermekek zajonganak, hanem 3-7 éves apróságok. Amikor az érdeklődő belép, éppen kézmosáshoz állnak sorba a kicsinyek. Mosolygó arcú, kedves középiskolás lányok segítenek a mosakodásnál és törülközőznél. Vidáman helyezkednek el a kicsik az asztalnál s ragyogó arccal eszik a tizóiraik fel-tálatalt tejet és puliszkát. Tizórai után

jegyzékváltásról, Wallace beszédéről, a palesztinai kérdésről, az olaj- és petróleum-forrásokról beszélt, majd összefogó beszédében az 1848-as szabadság harcokra, Bálcescu és Petőfi harcára mutatott. A MNSz ifjuságát munkára buzdítja, s utmutatót ad a jövő munkára vonatkozólag. Beszédét azzal fejezte be, hogy ha mindenki összefog, közösen, öntudatosan dolgozik, országunkat, a népi demokráciát támogatva, biztositani tudjuk a tartós békét.

Munkás-ifjak Telekfalván

Az augusztus 23-iki munkatervből ifjaink eredményes munkát végeztek. 3 km es hosszú utszakaszt javítottak meg, a község belterületén egy megrongált hidat kezdtek újjáépíteni, amely a napokban befejezést nyer. A hid anyagának beszerzéséhez önkéntes adakozással járult hozzá a község demokratikus gondolkozású lakossága, a munkálatokat pedig szintén önkéntes munkával fogják befejezni. A legelőre járó utszakaszon egy hosszú, 600 méteres kerítést javítottak ki, melyet az esőzések megrongáltak. A határon és a község belterületén a víztől okozott rongálások, átereszek, sáncok mind ki vannak javítva. Telekfalva demokratikus lakossága közösen dolgozván az ifjusággal, szép eredményeket ért el kulturtéren is. Junius 27-én megtartották 1848 centenáriumi ünnepségét, népi táncokkal, szavalatokkal és karénekekkel.

Megyei Gazdasági Felügyelőség Székelyudvarhely

Szám, 1911-1948.

HIRDETMÉNY

A székelyudvarhelyi vármegyei gazdasági felügyelőség pályázatot hirdet az alábbi üresedésben levő állásokra:

1. Segédszámvevő.
2. Irattáros gyakornok.
3. Gépkocsivevő.

Pályázók kérvényeiket a köztisztviselők szabályzatában előirt okmányokkal felszerelve jelen pályázati hirdetménynek a megyei Hivatalos Lapban való megjelenésétől számított 10 napon belül a megyei gazdasági felügyelőséghez Székelyudvarhelyt nyújtják be.

A pályázati vizsga f. hó 19-én 9 órakor a megyei gazdasági felügyelőségben lesz megtartva.

Horváth Géza, a vármegyei gazdasági felügyelőség főnöke.

Nagy Sándor mérnök, irodafőnök.

az udvaron játszanak, homokban, hintán.

105 kisgyermek édesanyja nyugodtan mehet a munkába, mert gyermeke reggeltől estig felügyelet alatt van, szerető gondozásban részesül és tápláló ételeket kap. Ezt a Demokrata Nők Szövetségének lelkes, fáradságot nem ismerő munkája teremtette meg. A DNSz székelykereszturi bizottsága így építi a jövőt.

Ismerjük meg korunk könyveit

James Aldridge: Tengeri sas.

A Szikra kiadásában, Budapesten, 1947-ben megjelent Tengeri sas című regényében Aldridge angolszász író a görög kérdés gyökereire világít rá.

A regény cselekménye Krétának a németek által, a mostani világháborúban történt elfoglalása után játszódik le. A légi úton elfoglalt szigeten az angol csapatok kivonulása után angol, újzélandi és ausztráliai csapatfőredékek maradtak vissza. Ezek először a hegyekbe húzódtak, s azután innen próbálták meg elérni a sziget déli partvidékét, hogy onnan bárkával Egyiptomba menekülhessenek.

A regény hőse, a forradalmár gondolkozású Nisus, a tengeri sas, két ilyen menekülő ausztráliaihoz csatlakozik és izgalmas kalandok után eljutnak egy kis görög faluba, Lyttusba. Itt a görög szabadságharcosok nagyszerű emberanyagával ismerkedünk meg. Hadzi Michali halász vezetése mellett ezek a szegény spongyahalászok küzdöttek már Metaxasz János rémuralma ellen és most felveszik a küzdelmet az általuk „vasfejűeknek” nevezett német fasiszták ellen is.

A menekülő angol katonák segítségével kiszabadítják a metaxaszisták börtönében sinylődő testvéreiket. Ezeknek az egyszerű embereknek a beszédéből ismerjük meg a görög helyzet lényegét, hogy az Egyiptomba menekült angolokhoz a Metaxasz rémuralmában szerepet vívó görögök csatlakoznak, ezek alkotják meg a menekült kormányt. Míg a metaxaszisták egyik része a fasiszta németeket támogatja, addig a másik része az angolok védelmét keresi, hogy a németek legyőzése után angol segítséggel valósíthassák meg uralmukat.

Az angol írónak ebből a regényéből látjuk a valódi helyzetet, hogy a Metaxasz uralma ellen megszervezett görög népnek nem kell ez az uralom. Elég volt nekik a rémuralomból. Így jutunk el a mai helyzet megértéséhez, hogy a szabadságszerető görögök miért harcolnak

fegyveresen olyan kártalan a szabadságukért.

Nisus, a tengeri sas a görög forradalmár megtestesítője azért vágyik a németek ellen harcoló reguláris angol csapatokhoz, hogy ott küzdjön hazája leigázói ellen, ahol a küzdelem el fog dőlni. Belátja azonban, hogy egy másik, még veszedelemesebb ellenségük is van, a Metaxasz szellemében dolgozó görög vezetők és látja, hogy neki ezek ellen kell a harcot vállalnia s így az utolsó pillanatban mégis Kréta szigetén marad, hogy ott folytassa az egyelőre csak partizánharcokban megnyilvánuló ellenállást.

Székely Zoltán:

Sepsiszentgyörgy története a középkor végéig

Örömmel látjuk, hogy a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum hivatásának megfelelőleg, Székely Zoltán dr. fiatal tudós tollából értékes tanulmánnyal gazdagította a tudományos irodalmat.

A most megjelent 74 oldalas mű a Sepsiszentgyörgy történetére vonatkozó kőkori, rézkori, bronzkori, vaskori, római-kori és népvándorláskori leleteket írja le, de egyúttal az egész székelyföldi leletanyagra és az egész Székelyföld őstörténetére is utal.

Felmérhetetlen értékű az ilyen tudományos munka, különösen, ha azt vesszük tekintetbe, hogy a leletek legnagyobb része megsemmisülésnek van kitéve, vagy már meg is semmisült s csak a leírás és a fényképen való rögzítés őrzi meg az utókor számára.

Gazdag képanyag teszi szemléletessé a művet.

Várjuk a fiatal tudós további munkásságát. Értésülésünk szerint a Múzeum legközelebbi kiadványa ugyanezen szerző tollából a Zete-váran végzett ásatás eredményét fogja közölni a nagyközönséggel.

Miniszteri felügyelő kulturánkról

Néhány nappal ezelőtt Székelyudvarhelyen járt Ion Paşa művészeti- és tájékoztatásiügyi minisztériumi vezérfelügyelő. A látogatás alkalmával Kovács Domokosnak, a minisztérium udvarhelymegyei tanácsosának a hivatali helyiségében szűkebbkörű értekezlet volt, amelyen Paşa miniszteri kiküldött ismertette itt szerzett tapasztalatait és irányító gondolatokat közölt.

Mindjárt kezdetben részletesen foglalkozott lapunkkal, a Szabadsággal, buzdítva, hogy folytassuk küzdelmünket a demokrácia szellemében, a haladás, a szabadság ellenségei ellen és a béke fenntartása

érdekében. Helyeselte, hogy bőségesen foglalkozunk kulturális jelenségekkel, könyvek ismertetésével is. Folytatni kellene Székelyudvarhelyen, mondta, az irodalmi és művészeti törvényszékek rendezését és meg kellene alakítani egy filharmonikus zenekart is. Foglalkozott a más művészetek, a színházi kultúra kérdéseivel is, valamint a sportügyekkel. Kijelentette, hogy fürdőink, menedékházaink, kirándulóhelyeink helyreállítása fontos közérdeket jelentene, s egyúttal hasznára válnék a megyének az idegenforgalom emelkedésében.

Kulturatanácsok alakulnak falvainkban

F. hó 11-én, vasárnap délután Udvarhelymegye több községében népgyűlés volt abból a célból, hogy megalakítsák a községi kulturatanácsokat. A kulturatanácsok hivatása az, hogy átvegyék a községi kulturaházakat s a községek kulturtevékenységének az irányítását. Ezek a kulturatanácsok községenként a most megválasztott 11 tanácstagból, valamint a következő jogszerű tagokból állanak: a községben működő pártok, a MNSz kulturafelelőseiből, a községi bíróból, orvosból, állatorvosból, szövetkezeti elnökből, a gazdasági, erdészeti hivatal, csendőrség vezetőjéből, iskola-igazgatóból,

vezető lelkészből. Tisztségükben pedig természetesen azt kell szem előtt tartaniuk, hogy működésük megfeleljen a népi demokráciának, annak a gondolatnak, hogy a kulturaház s a falu kulturamunkája a népé, a tanácsokon át a népnek kell a maga kulturáját irányítania. A kiküldött központi szervezők ebben a tekintetben meg is adták a kulturatanácsoknak az utmutatásokat.

Azok a községek, melyek most vasárnap választották meg a kulturatanácsokat: Zetelaka, Bögöz, Felsőboldogfalva, Székelybethlenfalva, Homoródszentpál, Homoródszentmárton, Oklánd, Korond és Parajd.

A Romániai Demokrata Nők Szövetségének munkája

A RDNSz udvarhelymegyei bizottsága, a járási titkárok bevonásával, megyei bizottsági gyűlésre hívta össze tagjait. A gyűlést Szabó Rudolfné adminisztrációs felelős vezette. Megnyitóbeszédében üdvözölte a megjelenteket és rámutatott arra, hogy bár a szervezet felépítésében erősödést mutat, a nők politikai felkészültség tekintetében még hátra vannak maradva. Ezért szükséges, hogy a szövetség minél több jó keretet képezzen ki, amelyek munkája előbbre tudja vinni a szervezetet céljainak a megvalósításában.

Ezután a járási titkárok adták elő beszámolójukat. Ezekből kitűnik, hogy a szervezés a megyében mindenütt folyik, de a legnagyobb eredményt a székelykeresztúri járás érte el, ahol az akcióknak szép erkölcsi és anyagi sikerük volt.

A vármegyei szervező felelős Müllner Ernőné tartotta meg ezután beszámolóját. Ismertette azokat a nehézségeket, amelyekkel a szervezés folyamán meg kellett küzdeni. Rámutatott azokra a hibákra, amelyek, mint a múlt örökségei, a nőknél megmaradtak. Ilyen a sovinizmus és az az erős válaszfal, amely a városi és falusi nők között állt fenn.

— Minden erőnkkel küzdünk női tömegeink felvilágosításán, mondta és hogy vannak eredményeink, azt a választáson elért siker igazolja. Beszámolt a lefolytatott akciókról, amelyekbe a nők már szépen bekapcsolódtak és így azok eredményesek is voltak.

— A munkát tovább visszük és reméljük, hogy mind több és több nő fog csatlakozni a DNSz-hez, hogy célkitűzéseinket meg tudjuk valósítani, fejezte be szavait a szervező felelős.

Politikai beszámoló keretében, Román Munkás Párt második teljes ülésének határozatait dolgozták fel, amelyek jelentőségét a jelenlévők közül többen hozzászólásokban vitaták meg.

Minden megyei bizottsági tag be számolt arról, hogy hol és milyen módon végezte el a rábízott feladatokat. A gyűlés lelkes hangulatban ért véget az Internacionálé elnökségével.

Daloljunk

Alig pár hónappal ezelőtt adta a felhívást a tanügyi hatóság a dalversenyek megrendezésére. Tanítványaink megértették eme felhívás fontosságát. Megértették, hogy népi dalkulturánkat akkor lehet eredményesen felkarolni, ha a népdalok tanítását már a népisiskolákban megkezdik.

Örömmel kellett látnunk, hogy napról napra jöttek jelentések a dalversenyek megrendezéséről. A versenyekből a vármegye minden iskolája kivette a részét.

Dalkulturánk ápolása céljából tanítói szakszervezet felhívására egy másuttan jönnek a jelentések az egyes szakszervezeti csoportoktól, hogy megalakították a tanítói daloskarokat és kulturcsoportokat Székelyudvarhelyen, Zetelakán, Farkaslakán, Székelykeresztúron, Vargyasón és Olaszteleken.

Faji üldöztetések következtében elhalálozott zsidóktól származó javakra vonatkozó bejelentési kötelezettség

A Hivatalos Közlöny június 30-iki számában 113/1948 sz. alatt rendelet jelent meg, mely előírja, hogy mindazok, akiknek birtokában olyan ingó vagy ingatlan vagyon, érték, tárgy van, amely 1940 június 28-ig, vagy ezután az idő után is, faji okokból elhalálozott zsidó tulajdonát képezte, kötelesek azokat az illetékes törvényszéknél bejelenteni.

A bejelentésnek tartalmaznia kell: a birtokolt javak leírását, azoknak helyét, a birtoklás idejének kezdetét és címét, függetlenül attól, hogy milyen módon szerezték azokat. Erre a bejelentésre kötelezett minden magánszemély, intézmény és hivatal,

stb., akár törvényes, akár más módon jutottak ezen javak birtokába. A bejelentés írásban és 3 példányban készítendő el s elmulasztása 1—5 évig terjedő börtönbüntetést von maga után.

Felhívjuk a figyelmet e rendkívül fontos törvény rendelkezéseire.

x Ki venne örökbe egy 2 és fél éves, szőke, kékszemű leánykát, akinek az édesanyja meghalt és az apja nagyon szegény sorsban él. Kérjük az érdeklődőket, forduljanak a RDNSz udvarhelymegyei szervezetéhez. (Kossuth u.)

A Magyar Népi Szövetség szervezeti élete

Juhász Lajos orsz. alelnök előadása után készítette Deák István

IV.

„A szervezet fenntartási költségeihez, anyagi képességeinek arányában hozzájárulni minden egyes tagnak kötelessége.” Ez a pont az, amit legkevésbé értenek meg. Elsősorban meggyőző és felvilágosító munkával oda kell hatnia a helyi vezetőségnek, hogy ne azért fizessék a tagsági díjat, mert kérik, hanem azért, mert erkölcsi kötelességüknek tartják a szervezet iránt. Másodszor pedig oda kell hatniok, hogy ne csak rendszeres egyformasággal fizessék a tagdíjat, hanem anyagi képességüknek arányában járuljanak hozzá szervezetünk anyagi fenntartásának költségeihez. Bizonyos vagyok benne, ha erre a kérdésre nyilvános gyűléseken így világítanak rá, kellőleg megmagyarázzák ennek szükségességét, tömegeink meg is fogják érteni. Ezáltal nem csak a Magyar Népi Szövetség anyagi alapjának megteremtéséhez járulunk hozzá, hanem tanujelét adjuk annak, hogy a MNSz politikai irányvonalát elismerjük, helyesnek tartjuk és széles népi tömegeinkkel támogatjuk demokratikus célkitűzéseinek elérését.

„Tagjaink tevékenysége a román és magyar nép érdekeit a demok-

rácia szellemében kell, hogy szolgálja.” Hiba az is, ha a szervezeteink tagjai a MNSz keretein belül nem kezdeményeznek előadásokat, közmunkákat, vagy ha nem vesznek részt a demokratikus erőktől folytatott nagy országépítő munkában. A magyarság az ország lakosságának több, mint 10% át teszi ki, tehát lényeges tényező az ország gazdasági talpraállításáért folytatott harcban. Helyi szervezeteink vezetőségeinek kötelessége, hogy feldolgozzák ezt a kérdést tagjaikkal és felsorakoztassák a magyar tömegeket a munkára és harcra. Tudnunk kell, hogy az ország ujjaépítése nem csak a románok dolga, hanem a miénk is.

Helyi vezetőségeink nagy súlyt kell, hogy fektessenek munkájukban arra, hogy a politikai, gazdasági és kulturális élet megnyilvánulásának minden területén a vezetésbe népi elemek kerüljenek. Így a szövetkezetekbe, gazdakörökbe, kulturális egyesületek élére, egyházvezetésbe és közigazgatásba a dolgozó nép képviselői kerüljenek, mert csak így tudjuk biztosítani népi demokráciánk továbbfejlesztését a szocializmus felé. Minden új vezetőségi választás után, az ujonnan

megválasztott vezetőkkel meg kell tárgyalni ezeket az alapvető kérdéseket. Alkalmazni kell a szervezeti szabályzat idevonatkozó pontjait, kibővítve azt az orsz. vezetőség határozatával és a körlevelekben kiküldött utasításokkal.

Elkerülhetetlenül és feltétlenül szükséges, szervezeteinkben kifejleszteni a kritika és önkritika szellemét. Ma még vezetőségi tagjaink nem bírják a kritikát. Nincsenek tudatában annak, hogy a kritika és önkritika lendíti előre szervezetünk munkáját és fejleszti magát az egyént. Nem elégséges szánni és banni a szervezeti, vagy politikai hibát, vagy bünt, hanem tessék azt jóvátenni, ugyancsak szervezeti, vagy politikai vonalon. A hibát ki kell javítani, mert ez vezet szervezetünk megerősödéséhez. A kritika ne a személyek kikezdése és bírálata legyen, hanem a szervezet tevékenységének jobbátételére irányuljon. Nem lehet szervezeteinkben olyan személy, akinek politikai, vagy szervezeti hibáját ne bírálhassuk. Szükséges ez azért is, mert a tömeg a vezetőit állandóan figyeli, úgy szervezeti, mint magánéletében. Tehát nem igaz az, amit a nép ellenségei állítanak, hogy a szervezeti emberek azt csinálhatnak, amit akarnak.

a Népi Demokratikus Szövetség 42 mandátumot kapott, a szociáldemokrata párt 54-et, az agrárpárt 53-at, a konzervatív párt 29-et, a haladó szabadelvű párt 8-at, a svéd néppárt 13-at. A finn lapok kiemelik, hogy ez a választás a Népi Demokratikus Szövetség erőinek gyarapodását mutatja.

Olaszországban tartanak a hatalmas sztrájkok.

Pizában a 6 napig tartó sztrájk a munkások győzelmével végződött. Milánóban tart a sztrájk az élelmiszeripari munkások körében a törvénytelen munkáselbocsátások miatt. Egész Olaszországban sztrájkolnak a petroleumi munkások bércökvetései elutasítása miatt. A munkások kimondták, hogy egész Olaszországban tiltakozó sztrájkot kezdenek, azoknak a munkásoknak a támogatására, akik a munkabérek felülvizsgálását kérik.

Nem fogadta el a Szovjetunió Kommunista (Bolsevik) Pártja a jugoszláv meghívást.

A Szovjetunió kommunista (bolsevik) pártjának központi bizottsága meghívást kapott a jugoszláv kommunistapárt központi bizottságától, hogy vegyen részt a jugoszláv kommunista párt ötödik kongresszusán és hogy küldje el a megbízottait az értekezletre.

A Szovjetunió kommunista (bolsevik) pártja központi bizottsága elhatározta, hogy nem küld megbízottakat a Jugoszláv Kommunista Párt kongresszusára, mert a Jugoszláv Kommunista Párt központi bizottsága megtagadta a részvételt a kommunista és munkáspártok Tájékoztató Irodájának értekezletén és ezzel kirekesztette saját magát a kommunistapártok családjából.

A csehszlovák kétéves terv eredményei.

Az 1947 jan. elsején megkezdett kétéves gazdasági tervet Csehszlovákia munkásai 1948 április 30-ig 106,2 százalékban teljesítették. A munka termelékenysége jelentősen megjavult és emelkedett a munkások bére. A munkások száma is emelkedett.

Franciaország.

A francia parlament most tárgyalta az amerikai-francia gazdasági együttműködésre vonatkozó szerződést. A Marshall-terv alapján megkötött szerződést a baloldali képviselők hevesen támadták. Rámutattak arra, hogy a szerződés alapján Franciaország az amerikai imperiálizmus gyarmatává süllyed és lemond hadikártérítési igényeiről. Utaltak arra, hogy a francia népnek vannak igazi barátai is, ami kitűnik a varsói értekezlet határozataiból, amelyek a nemzetek függetlenségének, a békének és a nemzetközi biztonságnak megszilárdítására irányulnak.

A kérdés ilyen megvitatása után is a francia parlament többsége kiszolgáltatta Franciaországot az amerikai imperiálizmusnak, mert 386 szavazattal 183 ellen megszavazta a francia-amerikai gazdasági szerződést.

A Jugoszláv Kommunista Párt fölött gyakorolt bírálólat a világ közvéleményének előterében.

A Román Munkáspárt foglalkozva a Tájékoztató Iroda határozatával, szintén azonosította magát azzal. A párt központi vezetői nagygyűlések keretében a vidéki központokban is ismertették a párt állásfoglalását, amelyet mindenütt helyesléssel fogadtak.

A Szovjetunió Kommunista (Bolsevik) Pártja központi bizottsága, meghallgatva Zsdanov, Malenkov és Szoszlov beszámolóit a június hó folyamán Romániában megtartott tanácskozásokról, helyeselte a Tájékoztató Iroda tanácskozásainak eredményét és elfogadta a Jugoszlávai Kommunista Párt helyzetéről szóló határozatot.

Az Angol Kommunista Párt politikai bizottsága egyhangulag csatlakozott a Tájékoztató Iroda határozatához és annak a reményének adott kifejezést, hogy a Jugoszlávai Kommunista Párt tömegei helyrehozzák a vezetők hibáit és felsorakoznak a többi országok kommunista pártjai és munkástömegei mellé.

Az Amerikai Kommunista Párt is helyesli a Tájékoztató Iroda határozatát és hivatalos közleményben jelentette ki, hogy az kiváló szolgálatot tett a világ béke ügyének és a szocializmusért folytatott harcnak.

A Francia Kommunista Párt nagygyűlésen foglalkozott a Tájékoztató Iroda határozatával. Charles

Mi történik a nagyvilágban?

Kül- és belpolitikai tájékoztató

Tajon bírálva a jugoszláv pártvezetők hamis álláspontját, kimutatta, hogy azok a marxi lenini irányelvektől eltértek. Indítványára a Francia Kommunista Párt fenntartás nélkül elfogadta a Tájékoztató Iroda határozatát.

Az Osztrák Kommunista Párt titkársága ugyancsak egyhangulag helyesli a Tájékoztató Iroda határozatát. Azt a reményét fejezte ki, hogy a Jugoszlávai Kommunista Párt belátja tévedését, ismét magasra emeli a kommunista pártok összetartásának eszméjét és meghiusít minden kísérletet, hogy gyengítse a Szovjetunió vezetése alatt álló demokratikus egységfrontot.

A Csehszlovák Kommunista Párt Központi Bizottsága, meghallgatva Sflanski beszámolóját, egyhangulag hozzájárult a Tájékoztató Iroda határozatához s egyúttal reményességének adott kifejezést, hogy a marxizmus-leninizmushoz hű jugoszlávai kommunisták mindent el fognak követni, hogy a Jugoszlávai Kommunista Párt vezetői nyíltan beismerjék hibájukat és azokat helyrehozzák, amennyiben pedig nem tudnak, vagy nem akarnak hibáikat elismerni, új emberekkel töltik be helyüket.

A Magyar Dolgozók Pártjának nagygyűlésén Rákosi Mátyás ismertette a Tájékoztató Iroda határozatát, hangsúlyozva, hogy a Jugoszlávai Kommunista Párt nem

értette meg a kommunista párt és a munkáosztály vezetőszerpét, a munkás-parasztövetség lényegét. Az elmúlt világháború partizánharcai során nem jutott alkalom a részletes megbeszélésekre, ezek helyét a parancsok foglalták el és így a jugoszláv kommunisták hozzászóltak, hogy parancsoljanak, vagy parancsot fogadjanak el. Természetes, hogy ezekben a harcok időkben a kommunista elmélet művelésére, a marxizmus-leninizmus jugoszlávai viszonyokra való kimunkálására kevés idő jutott. Így tévedhetett el a Jugoszlávai Kommunista Párt a polgári nacionalizmus lejtőjére. Végül a gyűlés egyhangú helyesléssel vette tudomásul a párt központi vezetőségének állásfoglalását, amellyel a Tájékoztató Iroda határozatához csatlakozott.

A Bolgár Nemzeti Arconal határozatilag vállalt közösséget a Tájékoztató Iroda állásfoglalásával.

Az Albán Kommunista Párt Központi Bizottsága is szolidaritását fejezte ki a Tájékoztató Iroda határozatával.

Az Uruguayi Kommunista Párt szintén határozatban mondotta ki, hogy helyesli a Tájékoztató Iroda határozatát.

A finnországi választások eredménye.

A Finnországban most lezajlott képviseléválasztás eredményeképpen

A Tito-kérdés Székelyudvarhelyen a Román Munkáspártban

F. hó 10-én, szombaton délután a RMP udvarhelymegyei alapaktivájának gyűlésén Sloboda, a RMP Központi Bizottságának tagja ismertette a Tájékoztató Iroda határozatát a Jugoszlávai Kommunista Párt helyzetére vonatkozólag.

Kijelentette, hogy a jugoszláv vezetők hatalmuktól elragadtatva, letertek a marxi-lenini utról, kiépitették a bürokráciát s akik ez ellen szólni mertek, azok ellen a legszörnyűbb intézkedéseket fogantositot-

ták, kompromitálva ezáltal a szocializmust a tömegek előtt.

De a Jugoszláv Kommunista Pártban nagyon sokan vannak egészségesen gondolkodó elvtársak, akik hitek maradtak a marxizmus, leninizmus és a proletár nemzetköziséghez, és ezek az elvtársak véget fognak vetni a pártban fennálló Tito féle nacionalista elhajlásoknak és helyre fogják állítani a proletár nemzetköziséget és a szocialista egységfrontot.

Elindult a negyedik ifjusági munkáscsapat Székelyudvarhelyről

Csak két hete, hogy ünnepélyes keretek között fogadtuk a hazatérő első munkáscsapatot. Ezekre az ifjakra büszke lehet Udvarhely munkássága, mert ezek az ifjak becsülettel képviselték a megye ifjuságát a Szalva-visói munkatelepen.

Az Ifjumunkás Szövetség a Magyar Népi Szövetség Ifjuságával karöltve fogott hozzá az új munkáscsapat megszervezéséhez. Ennek a lelkes munkának meg is lett az eredménye. A falusi ifjuság örömmel fogadta az ifjusági kiküldötteket és ma már kevés község van a megyében, ahonnan két vagy három ifju ne jelentkezett volna a munkáscsapatba. Kiemelkedik Szentábrahám község, ahonnan 7 ifju jelentkezett

az önkéntes munkáscsapatba. Örömmel állapítjuk meg, hogy a falusi ifjuság körében is egyre nagyobb lért hódít az önkéntes munka szelme.

A negyedik munkáscsapat indulása előtt az ifjak megfogadták, hogy minden erejükkel azon lesznek, hogy megálják a helyüket és munkájukon és szorgalmukon keresztül további megbecsülést szerezzenek Udvarhely ifjuságának.

Ezuton köszönetet mondunk a Demokrata Nők Szövetségének, amely mint mindig, most is segítségére sietett az Ifjumunkás Szövetségnek, és szeretetsomagokkal ajándékozta meg az induló munkáscsapat tagjait. K. L.

A művészek, írók, újságírók szakszervezetének határozata tagjai szerepléséről

A művészek, írók, újságírók székelyudvarhelyi szakszervezetének tagjai egyenként és csoportosan — pl. teljes zenekarostul — is gyakran részesülnek egyesületek, társ-szakszervezetek és mások részéről abban a megtiszteltetésben, hogy felkérjük a legkülönbözőbb műsorokban való szereplésekre. A felkértek rendszeresen — eddig talán kivétel nélkül — eleget is tettek a felkéréseknek. Minthogy azonban ezek a szereplések néha túlságosan is gyakran ismétlődtek, s azok néha időben összeestek az illetők hivatásszerű és keresetbiztosító elfoglaltságával, a szakszervezet egyik legutóbbi gyűlésében ezzel a kérdéssel érdemlegesen is foglalkozott.

Határozata az, hogy a Szabadság útján felkéri a műsoros ünnepeket, előadásokat rendező testületeket, szervezeteket, hogy szereplésre felkéréseik előtt sziveskedjenek figyelemre méltatni az éppen itt közölteket. Vagyis azt, hogy a szakszervezet tagjai, csoportjai ezután is hajlandók a demokratikus szellemenben, közcéllal rendezett előadásokon, ünnepélyeken való részvételre, viszont azonban a rendezőségek is sziveskedjenek figyelembe venni a szereplendők érdekeit, legalább annyiban, hogy azok sajátos hivatásuktól ne vonódjanak el esetenként és olyan mértékben, hogy szerény keresetükben is kárt szenvedjenek. Ha pedig ez elkerülhetetlen lenne, mint hivatásos fog-

lalkozásuak, megfelelő kártalanításban részesüljenek, mert illetékesektől is többször hangsúlyozott elv, hogy a demokrácia ingyen munkát nem kíván.

SPORT

Kézilabda

Auto-Sport—SFPB 9:0

Az Auto-Sport a gyenge ellenfelet minden nehézség nélkül győzte le. A csapatban Maurer irányítása mellett a fiatalok jól megállották a helyeiket.

Az Auto-Sport férfi kézilabda-csapat a segesvári GSM csapatával együtt hét napos köruton volt. A körut alkalmával lefolyt mérkőzések újból bebizonyították kézilabdacsapatunk értékét. Lugoson a durván játszó lugosi csapatot bajnoki mérkőzésben 5:4 arányban győzte le. Ennek a győzelemnek az értékét bizonyítja az, hogy a segesvári csapat 8:5 arányú vereséget szenvedett a lugosiaktól.

Julius 7-én Nagyszeben válogatott és Udvarhely-Segesvár válogatott mérkőzése az utóbbiak 3:1 arányú győzelmével végződött. Julius 8-án a két város válogatottja Medgyes válogatottjával mérte össze erejét. Az A. csapat erős küzdelemben 3:2 arányú győzelmet aratott, míg a B. válogatott 1:1 arányban döntetlen eredményt ért el.

Hogy az Auto-Sport, amelyik úgy

Szebenben, mint Medgyesén a csapat zömét adta, milyen értékű, ezek a győzelmek híven tükrözik. Udvarhely büszke lehet fejlődő kézilabdacsapatára.

Az asztalos és szabómesterek közti kézilabda-mérkőzés, a mentőautó alap javára, 15-én, csütörtökön d. u. 6 órakor kerül lejátszásra, melyre a város közönségét szeretettel elvárják. Belépő díj tetszés szerinti.

Labdarugás

VACUUM—UMTE 4:3

A jó formát mutató Vacuum csapata biztosan győzött a gyengén játszó UMTE-vel szemben. A tartalékokkal és a felforgatva játszó UMTE nem tudott magára találni. Kielégítő formát csak Ambrus, Erdélyi mutatott.

Sakk

Az UMTE sakkszakosztálya értesíti tagjait, hogy rövidesen városközi versenyek lesznek. Ezért kéri tagjait és az érdeklődőket, hogy a játék-napokon minél nagyobb számban jelenjenek meg. Előke Dénés felelős továbbá kéri mindazokat a sakkozókat, akik részt akarnak venni levelezési versenyen, jelentkezzenek nála.

Székelykeresztur sportja.

T e k e: SzMSE—Kőhalom közötti barátságos tekemérkőzést a SzMSE 73 fával nyerte. Keresztur tekézői nagy formát mutattak.

F o o t b a l l: SzMSE—Kőhalom 5:0. Féldió 4:0. Góllövők: Jeddy 2, Varró, András, Kecskés. Bíró: Rátz.

Marosvásárhelyi Állami Székely Színház

Igazgató: Tompa Miklós
4 napi vendégjátéka Székelyudvarhelyen a Munkás mozgó helyiségében

Julius 14. szerda este 8 órakor: *Mélyek a gyökerek*, Kovács György, Dely Ferenc, Szabó Ernő, Hamvay Lucy, Szabó Duci, Kőszegi Margit, Izsó Johanna, Borovszky Oszkár és Mester András fellépésével.

Julius 15. csütörtök este 8 órakor: *Egy pohár víz*, Scribe világhírű vigjátéka, Hamvay Lucy, Izsó Johanna, Szabó Ági, Szabó Ernő és Tamás Ferenc fellépésével.

Julius 16. péntek este 8 órakor: *Veszélyes hanyar*, Priestly színjátéka.

Julius 17. szombat este 8 órakor: *Rendőrfelügyelő*.

Az előadásokon ugyanazok a szereplők és díszletek szerepelnek, mint a bukaresti, brassói, tefesvári, aradi, nagyvárad és kolozsvári előadásokon.

A nemrég városunkban járt Molter Károly egyetemi tanár, a kiváló író és kritikus véleménye szerint, ma a Székely Színház a budapesti színházak után az első magyar nyelvű színház.

— **Helyreigazítás.** Két héttel eelőtt a városi szakszervezet fagylalt-délutánt rendezett a Homoródon nyaraló napközis gyermekek javára. Sajnálatos tévedés folytán az Igazságban úgy adtak hírt róla, mintha ezt a RDNSz rendezte volna, ezért a tévedést így helyesbítjük. *A RDNSz udvarhelymegyei bizottsága.*

HIREK

„Tarka estét” rendeznek a művészek, írók és újságírók

Ennek a hónapnak a második felében — terv szerint 24-én — a művészek, írók, újságírók szakszervezete „Tarka estét” készülő rendezni Székelyudvarhelyen Szabó Károlyné vendéglőjében. Az estély, amint a szakszervezet a címmel is hangsúlyozni kívánja, valóban tarka lesz, műsorában változatos és vidámságot, könnyű szórakozást nyújtó.

A szakszervezet, amelynek tagjai mások rendezvényeiben annyszor szerepeltek a közönség előtt, reméli, hogy saját estélye iránt úgy a közönség, mint a testvérszervezetek és egyesületek általános és meleg érdeklődést, testvéri segítő készséget fognak tanusítani.

Kivülről érkező cikket — bármilyen rövid legyen — azzal a feltétellel, hogy a következő keddi számban megjelenjék, péntek délen túl kivételesen sem fogadhatunk el.

— **Befejeződtek a képesítő vizsgák.** Székelyudvarhelyen a ref. tanítónőképző 70 tanulója állott képesítővizgára. A 70 tanuló közül 62 kapott képesítői oklevelet. A bizottság elnöke Erdélyi Gyula tankerületi főfelügyelő volt. — Székelykeresztúron az állami tanítóképzőintézet 39 tanulója közül 34 tanuló kapott oklevelet. A bizottság elnöke dr. Váró Gézáne igazgatónő volt.

— **Új törvény a román állampolgárság megszerzéséről.** A Hivatalos Lap jul. 7-i számában megjelent törvény-rendelet módosította a román állampolgárság megszerzésére vonatkozó intézkedéseket. Anyagtorlódás miatt csak a következő számunkban hozhatjuk a rendelet részletes ismertetését.

— **Az állami nyugdíjak felülvizsgálatát elrendelő törvényt is csak következő számunkban ismerethetjük.**

x **Tudomására** hozzuk mindazoknak a gazdáknak, akik a Sovalcar-nak állatokat adnak el és a Sovalcar-megbizottól zöld cédulát kapnak, hogy a zöld cédulával nem kell a községi előjáróságot igénybe venni, hanem a megkapott Sovalcar-cédulával a megyeházán, a gazdasági hivatalban a 7. számú irodán kell jelentkezni láttaozás végett és azután az UMGISz-üzletben felveshetik a kiutalt mennyiséget. Odorheiu, 1948. július 9. Miniszteri megbízott: *Peti János.*

x **Cukor- és olajosztás.** Jul. aug. és szeptember hónapokra megkezdődött a cukorosztás és július hónapra az olajosztás.

x **Egy asztalossegédet** azonnali belépésre keresek. Cím a kiadóban.

x **Keresek** megvételre anód akkumulátor üveget. Cím: Bodrogi András elektrótechnikus, Kossuth-utca 55. 1—3

Nyomatott az „UMGISz” könyvnyomdájában Székelyudvarhelyt.